

Een nieuw Deltaplan

Dijkversterking heeft toekomst. Na de Zuiderzeewerken, het Deltaplan in het zuidwestelijke kustgebied en het Deltaplan Grote Rivieren, ligt de nadruk nu op het project Ruimte voor de rivier.

De Rijntakken moeten zo worden ingericht, dat er meer berging en doorstroming van rivierwater mogelijk wordt. Er worden wel dijken aangelegd (zoals rond bypasses) en verlegd, maar het accent ligt vooral op de ruimtelijke component. Toch zullen de komende tientallen jaren creativiteit vragen om Nederland veilig te maken tegen nieuwe dreigingen. De bodemdaling zet door, de zeespiegel stijgt (ook al weten we niet precies hoeveel) en er kunnen nog grotere massa's rivierwater ons land binnen komen. Vandaar dat het kabinet een nieuwe delta-commissie heeft ingesteld. Deze commissie moet een bespiegeling bieden van de dreigingen die Nederland te wachten staan en de antwoorden hierop gegeven kunnen

worden. Het gaat daarbij om de kust, de grote rivieren en het IJsselmeer. Vanuit een vergezicht tot het jaar 2200 moeten projecties worden ontwikkeld voor maatregelen die ook de komende tientallen jaren nodig zijn.

Risicobenadering

Er is echter nog wat aan de hand. Op dit ogenblik loopt het project Veiligheid Nederland in Kaart, een project dat een nieuwe veiligheidsfilosofie ontwikkelt, de risicobenadering. Benadrukt wordt het overstromingsrisico van de Nederlandse dijkringen. Het gaat hierbij niet alleen om de bezwijkrisico's van dijken, maar ook om de gevolgen van een dijkdoorbraak. Nederland groeit vol. Vergeleken met 1953 valt niet alleen een grotere bevol-

kingsomvang op, maar ook een zeer sterk gegroeide economische waarde, een erg kwetsbare infrastructuur, een groter risico van milieuschade etc. Een overstromingsramp in het westen van Nederland, zoals in 1953 of in New Orleans, heeft onvoorstelbare gevolgen. New Orleans bewijst, dat een modern ingericht deltagebied bijna niet meer gereactiveerd kan worden na een serieuze ramp.

Verzekeraarheid voorkomt geen overstromingen

Risico is kans maal gevolg. De kans dat zich in Nederland een ramp voordoet mag na de deltaplannen kleiner zijn geworden dan ooit, de gevolgen zijn immens veel groter. Dus zijn er meer inspanningen nodig om overstromingen te voorkomen. De risicobenadering zal duidelijk maken tot welk niveau wij Nederland moeten beschermen, welke kansen op overstroming nog acceptabel zijn. Verzekeraarheid tegen overstromin-

gen en evacuatieplannen zijn geen alternatief voor preventie, dus het voorkomen van overstromingen. Dus met zekerheid: veel werk aan de winkel.

Thuismarkt springplank voor export

Je kunt dit ook anders stellen. Na de deltaplannen en het project Ruimte voor de rivier zal de nadruk opnieuw op de 'thuismarkt' moeten liggen. De wereld zal opnieuw kennis kunnen nemen van de vele waterstaatkundige werken die we hier uitvoeren. Dat levert een uitdagende 'update' van onze wetenschappelijke en uitvoeringsgerichte kennis, wat weer een prachtige uitvalsbasis vormt voor de export hiervan. Bedenk wel dat de dreigingen die zich hier voordoen in de rest van de wereld in veel ernstiger mate gelden. De meeste deltagebieden kennen een veel ernstiger risicoprofiel dan Nederland. We bezitten elders nog steeds het imago van een hoog ontwikkeld waterstaatkundig land. Een nieuw Deltaplan is dus in enen een springplank voor de export. Wat bewijst dat een probleem vooral ook als een uitdaging moet worden gezien. Wellicht ook voor de asfaltbranche.

*Sybe Schaap
Voorzitter van de Unie
van Waterschappen*

